

ПРОМИСЛОВИЙ СЕКТОР У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Соколова Ольга Миколаївна*, кандидат економічних наук, доцент
Державний податковий університет

*ORCID 0000-0002-7061-3692

© Соколова О.М., 2022

*Стаття отримана редакцією 30.11.2022 р.
The article was received by editorial board on 30.11.2022*

Вступ. У забезпеченні інноваційного розвитку та інтеграції національної економіки у світову вагому роль відіграє промисловий сектор. Він виступає джерелом інноваційної продукції, яка освоюється суб'єктами господарювання сільськогосподарськими, добувними, промисловими та будівельними підприємствами, а також суб'єктами господарювання у сфері послуг. Необхідність створення інноваційної продукції промисловими підприємствами пояснюється тим фактом, що вони працюють в умовах «жорсткої глобальної конкуренції з точки зору нових продуктів, виробничих технологій, нових матеріалів, законодавчих чи організаційних або бізнес-моделей і зазвичай покладаються на інновації для того, щоб впоратися з конкуренцією або для отримання конкурентної переваги за рахунок підвищення продуктивності (або зниження витрат) і збільшення інших відповідних показників виробництва, таких як гнучкість або маневреність» [1].

В розвинених країнах розбудова промисловості завжди перебувала серед ключових пріоритетів. Хоча Україна історично мала економіку індустріального типу, за роки незалежності була вибудована модель аграрно-сировинного розвитку, що призвело до техніко-технологічної відсталості, зниження продуктивності та фактичної беззахисності перед зовнішньою воєнною агресією зі сторони РФ. Слід визнати, що довоєнна слабкість і відсталість економіки України безпосередньо пов'язана із занепадом вітчизняного промислового виробництва, його деіндустріалізацією [2, с. 102]. Водночас питання повоєнного відновлення промислового сектора не повинно розглядатися лише у контексті повернення виробництва до довоєнних характеристик. Це шанс не тільки на відбудову зруйнованої війною виробничих потужностей, а шанс на здійснення структурних реформ, переходу до виробництва товарів з високою доданою вартістю та експорту високотехнологічної продукції. Відродження національного промисловості повинне відбуватися на засадах її технологічної модернізації, виявлення галузей драйверів інноваційного розвитку економіки.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Інноваційний розвиток є складним процесом, який залежить від багатьох внутрішніх та зовнішніх чинників. У процесі аналізу інноваційного розвитку економіки вітчизняні науковці переважно спираються на показники діяльності саме промислових підприємств. Так, Захарова О. та Барбанова І. проводять аналіз на основі інноваційної активності промислових підприємств [3], Дикань В. спирається на індекс зміни інноваційно-активних підприємств промисловості та частку інноваційно-активних промислових підприємств у загальній кількості промислових підприємств [4], Вишнівська Б. враховує наукоємність промислового виробництва [5] тощо. Незважаючи на вагомий вклад учених у зазначеній сфері, дослідження промислового сектора в контексті забезпечення інноваційного розвитку економіки України, потребує подальших наукових досліджень.

Постановка завдання. Метою даної статті є аналіз основних показників функціонування промисловості України та виявлення на основі критеріїв секторальних пріоритетів галузей-драйверів інноваційного розвитку.

Основний матеріал і результати. Структура національної економіки складається з сукупності взаємопов'язаних секторів. Сектор – це складова частина національної економіки, що об'єднує інсти-

туційно-господарські одиниці з подібними характеристиками функціонування [6, с. 77]. Відповідно до теорії К. Кларка, кожному історичному етапу розвитку економічних систем відповідає розвиток одного з секторів. Вчений поділив структуру економіки на три сектора: первинний, вторинний і третинний. В межах даного підходу добувна промисловість була віднесена до первинного сектора, а переробна – до вторинного. Склад промисловості за видами економічної діяльності конкретизований у статистичному класифікаторі України КВЕД-2010, який повністю відповідає класифікатору Європейського Союзу NACE rev.2. Хоча на сучасному етапі провідним сектором в економіці високорозвинених країн є сфера послуг, домінування якої свідчить про перехід на постіндустріальну стадію розвитку, водночас, зайнятість серед економічно активного населення цих країн у сфері виробничих послуг складає близько 50%, а в міжнародній торгівлі промислова продукція становить 80-90% за обсягом і за вартістю [7, с. 195]. Тобто, процеси індустріалізації мають своє продовження у третинному секторі.

Роль промислового сектора у формуванні інноваційної моделі розвитку проявляється через ступінь його інтеграції в національну (через випуск продукції для забезпечення потреб внутрішнього ринку) та світову економіку (через експортний потенціал). Зважаючи на зазначене, доцільно проаналізувати основні показники функціонування промисловості України (табл. 1). У даному аспекті зосередимо увагу на таких індикаторах: валова додана вартість (далі – ВДВ) – як результуючий показник (Y) у виробничій функції, зайнятість – як показник праці (L) у виробничій функції, середньомісячна номінальна зарплата – як показник, що впливає на міграцію праці між видами економічної діяльності, капітальні інвестиції – як показник, що визначає змину капіталу (K) у виробничій функції та вказує на модернізацію основних засобів, кількість підприємств, які впроваджували інновації – як показник, який відповідає за формування інноваційної моделі розвитку, обсяг реалізованої продукції – як показник реалізації промислового потенціалу на внутрішньому ринку.

Таблиця 1

Основні показники функціонування промисловості України, 2010–2020 рр.

Рік	Частка у ВДВ	Обсяг реалізованої продукції	Кількість підприємств, які впроваджували інновації	Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників	Капітальні інвестиції	Кількість зайнятого населення
	%	млн грн	одиниць	грн	млн грн	тис. осіб
2010	25,58	1065108	1217	2580	55384	3818
2011	25,55	1331888	1327	3107	78726	3817
2012	25,20	1400680	1371	3478	91598	3859
2013	23,00	1354130	1312	3763	97574	3736
2014	23,52	1195592	1208	3988	86242	3762
2015	23,27	1496013	723	4789	87656	3390
2016	24,98	1767093	735	5902	117754	3303
2017	25,12	2153031	672	7631	143300	3283
2018	24,82	2508580	739	9633	199896	3313
2019	23,11	2480804	687	11788	254196	3334
2020	20,98	2481149	718	12759	180537	2359

Джерело: складено автором за даними [8-10]

Аналіз даних таблиці 1 свідчить про наступні тенденції у розвитку промисловості України за 2010–2020 рр.:

- частка ВДВ промисловості зменшувалася щороку у середньому на 0,46%;
- середньорічний темп зростання обсягу реалізованої продукції становив 109,57%. Якщо скоригувати даний показник на індекси цін виробників промислової продукції за даний проміжок часу, то темп зростання становитиме 112,27%;
- починаючи з 2013 р. кількість промислових підприємств, які впроваджували інновації щороку зменшувалося у середньому на 82 одиниці. При цьому у структурі промислових підприємств щороку частка таких підприємств збільшувалася на 0,34% (11,5% у 2010 р., а у 2020 р. – 14,9%). Це свідчить про те, що промислові підприємства, які не впроваджують інновації полишають ринок, адже не можуть вести конкурентну боротьбу з інноваційно активними підприємствами;

– темп зростання середньомісячної номінальної заробітної плати працівників промислового сектору протягом досліджуваного періоду у середньому становить 117,6% при тому, що середньорічний індекс споживчих цін – 111,89%. Відтак, ріст заробітної плати випереджає ріст цін, що є позитивним фактором для залучення праці (L);

– обсяг капітальних інвестицій також має позитивну динаміку (середньорічний темп зростання становить 114,88%) та перевищує темпи цін виробників промислової продукції та індексів споживчих цін. Це свідчить про постійне оновлення виробничих засобів, що є обов’язковою умовою забезпечення конкурентоспроможності продукції;

– попри те, що заробітна плата зростає вищими за інфляцію темпами, кількість зайнятого населення зменшується щороку (у середньому на 4,22% до попереднього року). Однак, зважаючи на вищезазначені індикатори, таке зниження кількості зайнятого населення у промисловості являється показником переходу до постіндустріальної моделі розвитку.

У структурі промисловості важливо виділити переробну промисловість як ядро вторинного сектора економіки. Продукція переробної промисловості користується попитом у підприємств інших видів економічної діяльності для оновлення або формування власних основних засобів. Отже, додана вартість переробної промисловості (Y_C) перетворюється у капітал всіх видів економічної діяльності ($K_A, K_B, K_C \dots K_Q, K_R, K_{S-U}$). Однак, підприємства переробної промисловості України забезпечують не тільки внутрішній, але й зовнішній ринок, тому додана вартість включає експортну продукцію (Exp_C), а також основні засоби (капітал) підприємств формуються не тільки за рахунок продукції вітчизняних промислових підприємств, а й за рахунок імпорту (Imp_C). Відтак, додану вартість переробної промисловості відображаємо за допомогою формули (1).

$$Y_C = K_A + K_B + K_C + K_Q + K_R + K_{S-U} + Exp_C - Imp_C; \quad (1)$$

Повертаючись до неокласичної моделі зростання Солоу-Свена [11; 12], використання у виробництві капіталу (K), який дозволяє створювати продукцію вищої споживчої цінності (тобто створювати більше доданої вартості Y), позитивним чином позначиться на еластичності випуску за працею (β) та за капіталом (α), тобто на їх віддачі. Отже, чим більш передову продукцію вироблятимуть підприємства переробної промисловості, тим більше доданої вартості зможуть продукувати галузі економіки, збільшуючи власну спроможність модернізувати виробництво та здійснювати інноваційну діяльність.

Визначимо, які з 24-х видів економічної діяльності у переробній промисловості являються драйверами інноваційного розвитку на основі секторальних пріоритетів [див. 13]. Першим критерієм є середньорічні внески галузей переробної промисловості у зростання макроекономічних показників України (табл. 2).

Відповідно до даних за 2010–2020 рр., зростання (1) зайнятості населення у переробній промисловості забезпечувалося переважно завдяки виробництву фармацевтичних продуктів і препаратів, паперу, виробів з деревини, транспортних засобів, поліграфічній діяльності, (2) експорту – виробництву харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, фармацевтичних продуктів і препаратів, паперу, виробів з деревини, поліграфічній діяльності, (3) ВДВ –металургії, виробництву готових металевих виробів, фармацевтичних продуктів і препаратів, харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, (4) проміжного споживання – виробництву одягу, шкіри, виробів зі шкіри, фармацевтичних продуктів і препаратів, комп’ютерів, електронної та оптичної продукції, (5) оплати праці – виробництву фармацевтичних продуктів і препаратів, гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, транспортних засобів, (6) валового прибутку – металургії, виробництву готових металевих виробів, меблів, коксу, продуктів нафтопереробки.

Другим критерієм є інноваційність галузей переробної промисловості України (рис. 1).

Критерій інноваційність галузі охоплює три індикатори: кількість інноваційно-активних підприємств, кількість організацій, які здійснювали науково-дослідні роботи (далі – НДР), частка висококваліфікованих працівників у зайнятості галузі. Однак, дані щодо останнього індикатора не оприлюднюються у розрізі видів промислової діяльності з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації, тому для цілей дослідження знехтуємо ним у розрахунках. Отримані розрахунки свідчать про те, найбільше інноваційно-активних підприємств переробної промисловості України у 2020 р. було у сфері виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, а за кількістю організацій, які здійснювали НДР – у сфері виробництва комп’ютерів, електронної та оптичної продукції.

Середньорічний внесок галузей переробної промисловості у зростання макроекономічних показників України*

ВЕД	Зайнятість	Експорт	Валова додана вартість	Проміжне споживання	Оплата праці найманих працівників	Валовий прибуток, змішаний дохід
10-12	0,938	1,000	0,958	0,843	0,950	0,751
13-15	0,932	0,866	0,947	1,000	0,953	0,835
16-18	0,945	0,959	0,936	0,811	0,934	0,740
19	0,863	0,815	0,881	0,774	0,874	0,841
20	0,924	0,893	0,937	0,828	0,934	0,626
21	1,000	0,931	0,983	0,921	1,000	0,753
22-23	0,930	0,926	0,955	0,844	0,968	0,745
24-25	0,903	0,892	1,000	0,755	0,920	1,000
26	0,894	0,899	0,919	0,900	0,947	0,755
27	0,926	0,894	0,909	0,801	0,950	0,703
28	0,905	0,883	0,917	0,793	0,953	0,674
29-30	0,940	0,904	0,909	0,796	0,966	0,592
31-33	0,930	0,901	0,952	0,798	0,925	0,913

*(10-12) виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів; (13-15) текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів; (16-18) виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність; (19) виробництво коксу та продуктів нафтопереробки; (20) виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; (21) виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів; (22-23) виробництво гумових і пластмасових виробів; іншої неметалевої мінеральної продукції; (24-25) металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів; (26) виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції; (27) виробництво електричного устаткування; (28) виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань; (29-30) виробництво транспортних засобів; (31-33) виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування

Джерело: розраховано автором за даними [8-10; 14]

З метою виявлення мультиплікативного впливу галузей переробної промисловості на економіку України було використано імпульсну перехідну функцію (IRF) для видів промислової діяльності та решти видів економічної діяльності. Обчислення дозволили виявити, що найбільш впливовими для економіки України є металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, а також виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (рис. 2).

Останнім критерієм є конкурентні переваги товарів галузей переробної промисловості на зовнішньому ринку, які оцінюються на основі матриці Бостонської консультативної групи (далі – БКГ) (рис. 3).

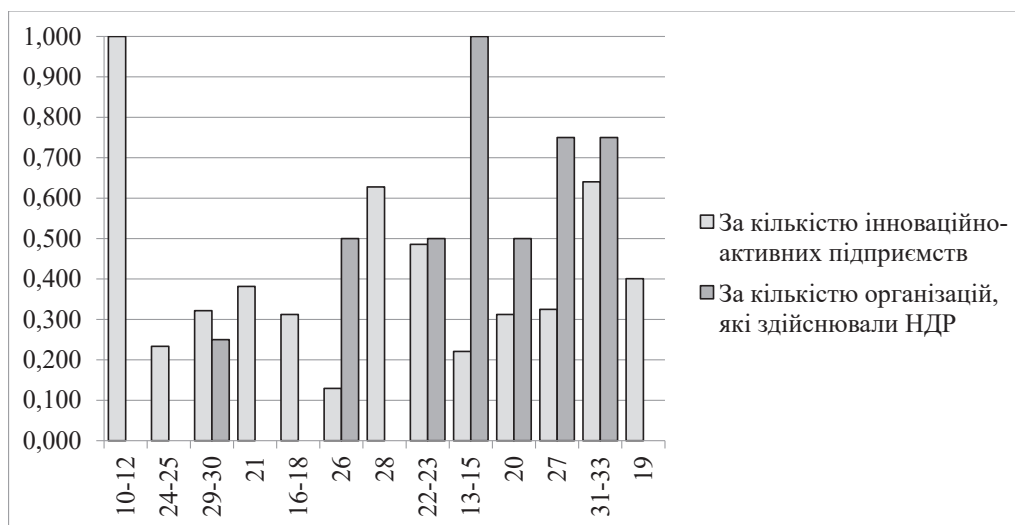

Рис. 1. Інноваційність галузей переробної промисловості України, 2020 р.

Джерело: розраховано автором за даними [8; 15]

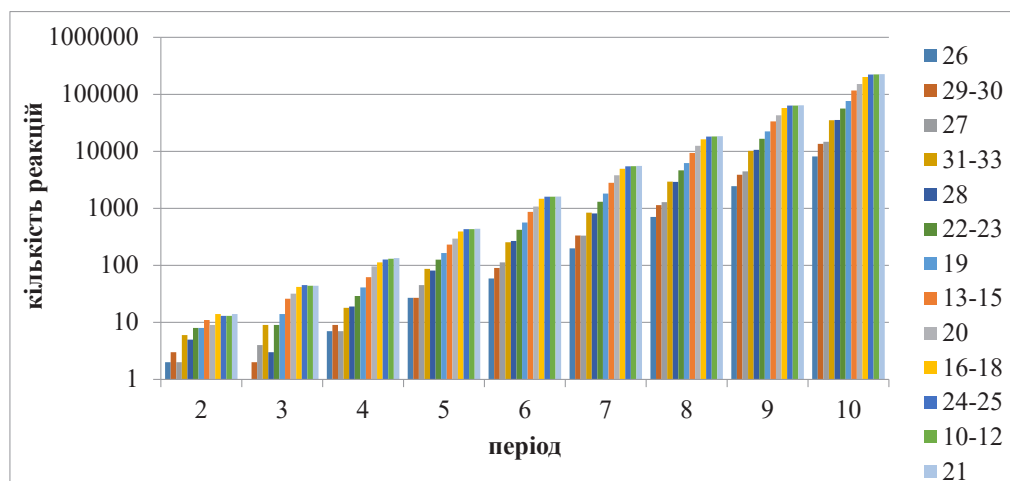

Рис. 2. Мультиплікативний вплив галузей переробної промисловості на економіку України

Джерело: розраховано автором

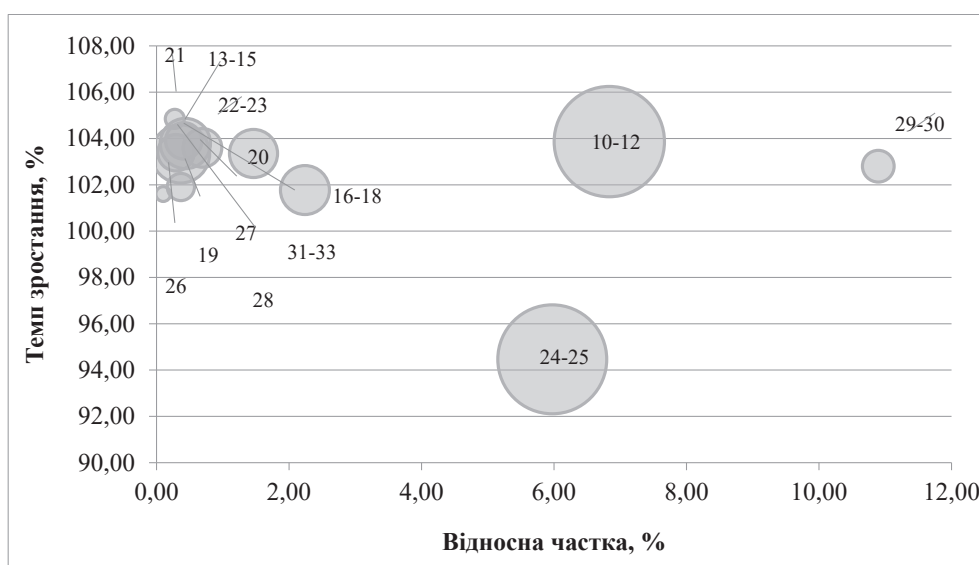

Рис. 3. Матриця БКГ для галузей переробної промисловості України

Джерело: розраховано автором за даними [16]

У результаті використання критеріїв виявлення секторальних пріоритетів встановлено, що пріоритетними галузями переробної промисловості України є виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, виробництво транспортних засобів. Іншими словами, збільшення прямих іноземних інвестицій в пріоритетних галузях переробної промисловості та обсягу освоєних капітальних інвестицій пріоритетними галузями переробної промисловості сприятиме імпортозаміщенню продукції вторинного сектора, збільшенню її експорту, а також досягненню позитивного сальдо торгівельного балансу України.

Висновки. На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Галузі промисловості є основою формування інноваційної моделі розвитку та забезпечення стійкого економічного зростання. Аналіз показників функціонування промисловості України протягом 2010–2020 рр. дозволив виявити тенденції, які свідчать про поступовий перехід економіки країни до постіндустріальної стадії розвитку.

2. Встановлено, що саме переробна промисловість відповідає за формування капіталу всіх видів економічної діяльності, адже додана вартість галузі за допомогою капітальних інвестицій перетворюється у капітал первинного, вторинного та третинного секторів. Отже, чим більш передову продукцію вироблятимуть

підприємства переробної промисловості, тим більше доданої вартості зможуть продукувати галузі економіки, збільшуючи власну спроможність модернізувати виробництво та здійснювати інноваційну діяльність.

3. На основі критеріїв виявлення секторальних пріоритетів визначено, що галузями-драйверами інноваційного розвитку в Україні за аналізований період є виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів та виробництво транспортних засобів. Доведено прямопропорційний вплив обсягу прямих іноземних інвестицій та капітальних інвестицій у дані галузі на обсяг експорту, а також оберненопропорційний вплив на обсяг імпорту продукції вторинного сектора економіки України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Mamasoulas A., Mourtzis D., Chryssolouris G. A manufacturing innovation overview: concepts, models and metrics. *International Journal of Computer Integrated Manufacturing*. 2020. Vol. 33. No. 8. P. 769–791. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/0951192X.2020.1780317?needAccess=true&role=button>
2. Кіндзерський Ю. Повоєнне відновлення промисловості України: виклики та особливості політики. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 101–117. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.02.101>
3. Захарова О.В., Барбанова І.С. Нормативне підґрунтя активізації інноваційного розвитку регіонів України. *Економіка і організація управління*. 2019. № 1. С. 53–63. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/7065>
4. Дикань В.Л. Концепція інноваційного розвитку економіки України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. Випуск 52. С. 9–20. URL: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/60800>
5. Вишнівська Б.В. Інноваційний розвиток України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2016. Випуск 244. С. 183–191. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/viewFile/7336/7096>
6. Трубнік Т. Методологічні аспекти статистичного аналізу розвитку секторальної структури національної економіки. *Економічний аналіз*. 2012. Випуск 10. Частина 2. С. 76–82. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=ecan_2012_10%282%29_17
7. Прушківська Е. В. Неоіндустріалізація як процес оновлення вторинного сектору економіки в період економічної нестабільності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2013. Випуск 28. Т. 1. С. 191–197. URL: http://tpe.econom.univ.kiev.ua/data/2013_28/zb28_25.pdf
8. Статистичний збірник. 2021. Промисловість України у 2016–2020 роках. Офіційний сайт. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/12/zb_prom_16_20.pdf
9. Статистичний збірник. Промисловість України у 2011–2015 роках. Київ : Державна служба статистики України, 2016. 381 с. Офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
10. Статистичний збірник. 2011. Промисловість України за 2007–2010 роках. Київ : Державний комітет статистики України, 2011. 307 с. Офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
11. Solow R. A Contribution to the Theory of Economic Growth. *Quarterly Journal of Economics*. 1956. 70 (1). P. 65–94.
12. Swan T. Economic Growth and Capital Accumulation. *Economic Record*. 1956. 32 (2). P. 334–361.
13. Соколова О.М. Визначення секторальних пріоритетів на основі концепції smart-спеціалізації в контексті інноваційної моделі розвитку України. *Бізнес-навігатор*. 2022. Випуск 2 (69). С. 41–49. URI: http://business-navigator.ks.ua/journals/2022/69_2022/7.pdf
14. Державна служба статистики України. Обсяг реалізованої промислової продукції за видами діяльності. Офіційний сайт. 2020. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/pr/orp_rik/orp_rik_u.htm
15. Статистичний збірник. 2021. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Офіційний сайт. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/zb_Nauka_2020.pdf
16. International Trade Centre (ITC). Trade statistics for international business development. 2021. URL: https://www.trademap.org/Product_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c01%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1

REFERENCES:

1. Mamasoulas A., Mourtzis D., Chryssolouris G. (2020) A manufacturing innovation overview: concepts, models and metrics. *International Journal of Computer Integrated Manufacturing*, vol. 33, no. 8, pp. 769–791. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/0951192X.2020.1780317?needAccess=true&role=button>
2. Kindzerskyj Ju. (2022) Povojenne vidnovlennja promyslovosti Ukrajinu: vyklyky ta osoblyvosti polityky [Post-war recovery of Ukraine's industry: challenges and features of policy]. *Ekonomichnyj analiz*, vol. 32, no. 2, pp. 101–117. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.02.10> (in Ukrainian)
3. Zakharova O.V., Barbanova I.S. (2019) Normatyvne pidgruntja aktyvizaciji innovacijnogho rozvytku rehioniv Ukrajinu [Regulatory basis for activation of innovative development of regions of Ukraine]. *Ekonomika i orghanizacija upravlinnja*, vol. 1, pp. 53–63. Available at: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/7065> (in Ukrainian)
4. Dykanj V.L. (2015) Konceptcija innovacijnogho rozvytku ekonomiky Ukrajinu [The concept of innovative development of the economy of Ukraine] *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 52, pp. 9–20. Available at: <http://btie.kart.edu.ua/article/view/60800> (in Ukrainian)

5. Vyshnivs'jka B.V. (2016) Innovacijnyj rozvytok Ukrainy [Innovative development of Ukraine]. *Naukovyj visnyk Nacional'nogho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrainy. Serija: Ekonomika, agrarnyj menedzhment, biznes*, vol. 244, pp. 183–191. Available at: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Economica/article/viewFile/7336/7096> (in Ukrainian)
6. Trubnik T. (2012) Metodologichni aspekty statystychnogho analizu rozvytku sektoral'noji struktury nacional'noji ekonomiky [Methodological aspects of statistical analysis of the development of the sectoral structure of the national economy]. *Ekonomichnyj analiz*, vol. 10(2), pp. 76–82. Available at: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=ecan_2012_10%282%29__17 (in Ukrainian)
7. Prushkiv'sjka E.V. (2013) Neoindustrializacija jak proces onovlennja vtorynnoho sektoru ekonomiky v period ekonomichnoji nestabil'nosti [Neo-industrialization as a process of renewal of the secondary sector of the economy in a period of economic instability]. *Teoretychni ta prykladni pytannja ekonomiky*, vol. 28, no.1, pp. 191–197. Available at: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2013_28/zb28_25.pdf (in Ukrainian)
8. Statystychnyj zbirnyk (2021) Promyslovistj Ukrainy u 2016–2020 rokakh [Industry of Ukraine in 2016–2020]. Ofitsiyni sait. Available at: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/12/zb_prom_16_20.pdf
9. Statystychnyj zbirnyk (2016) Promyslovistj Ukrainy u 2011–2015 rokakh [Industry of Ukraine in 2011–2015]. Kyjiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 381 p. Oficijnyj sait. Available at: www.ukrstat.gov.ua
10. Statystychnyj zbirnyk (2011) Promyslovistj Ukrainy za 2007–2010 rokakh [Industry of Ukraine in 2007–2010]. Oficijnyj sait. Kyjiv: Derzhavnyj komitet statystyky Ukrainy, 307 p. Available at: www.ukrstat.gov.ua
11. Solow R. (1956) A Contribution to the Theory of Economic Growth. *Quarterly Journal of Economics*, vol. 70 (1), pp. 65–94.
12. Swan T. (1956) Economic Growth and Capital Accumulation. *Economic Record*, vol. 32 (2), pp. 334–361.
13. Sokolova O.M. (2022) Vyznachennja sektoral'nykh prioritetiv na osnovi koncepciji smart-specializaciji v konteksti innovacijnoji modeli rozvytku Ukrainy [Determination of sectoral priorities based on the concept of smart specialization in the context of the innovative development model of Ukraine]. *Biznes-navigator*, vol. 2 (69), pp. 41–49. Available at: http://business-navigator.ks.ua/journals/2022/69_2022/7.pdf (in Ukrainian)
14. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2020) Obsjagh realizovanoji promyslovoji produkciji za vydamy dijalnosti [Volume of realized industrial products by types of activity]. Oficijnyj sait. Available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/pr/orp_rik/orp_rik_u.htm
15. Statystychnyj zbirnyk (2021) Naukova ta innovacijna dijalnistj v Ukraini [Scientific and innovative activity in Ukraine]. Oficijnyj sait. Available at: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/zb_Nauka_2020.pdf
16. International Trade Centre (ITC) (2021) Trade statistics for international business development. Available at: https://www.trademap.org/Product_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c01%7c%7c%7c4%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c1%7c1%7c1%7c1

УДК 330.341.1:338.45](477)

JEL O31, O38, O57

Соколова Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, Державний податковий університет.

Промисловий сектор у забезпеченні інноваційного розвитку економіки України.

Статтю присвячено винятково важливій ролі промислового сектора для забезпеченні стійкості та інноваційної моделі розвитку національної економіки. Проаналізовано ключові показники функціонування промисловості України у довоєнний період. Наголошено на особливу роль переробної промисловості, яка за допомогою міжгалузевих взаємодій формує умови інноваційного розвитку. Встановлено, що саме переробна промисловість відповідає за формування капіталу всіх видів економічної діяльності. Відповідно до КВЕД-2010 проаналізовано види економічної діяльності у переробній промисловості України за критеріями: внесок галузі переробної промисловості у зростання макроекономічних показників, інноваційність галузі, мультиплікативний вплив галузі на економіку, конкурентні переваги товарів галузей переробної промисловості на зовнішньому ринку. Визначено пріоритетні галузі переробної промисловості, які виступають драйверами інноваційного розвитку економіки України.

Ключові слова: промисловість, переробна промисловість, види економічної діяльності, галузі-драйвери, інноваційний розвиток.

UDC 330.341.1:338.2](477)

JEL O31, O33

Olga Sokolova, Candidate of Economics Sciences, Associate Professor, State Tax University. **The industrial sector in ensuring the innovative development of the economy of Ukraine.**

The industrial sector plays an important role in ensuring innovative development and integration of the national economy into the world. It acts as a source of innovative products, which are mastered by agricultural, mining, industrial and construction enterprises, as well as by economic entities in the service sector. In developed countries, the development of industry has always been among the key priorities. Although Ukraine historically had an industrial-type economy, a model of agrarian and raw material development was built during the years of independence. This led to technical and technological backwardness, a decrease in productivity and actual defenselessness in the face of external military aggression from the Russian Federation. The question of the post-war recovery of the industrial sector should not be considered only in the context of the return of production to pre-war characteristics. This is a chance to carry out structural reforms, transition to production of goods with high added value and export of high-tech products. The purpose of this article is to analyze the main indicators of the functioning of the Ukrainian industry and to identify, based on the criteria of sectoral priorities, industries-drivers of innovative development. The article analyzes the key indicators of the functioning of Ukrainian industry in the pre-war period. The special role of the processing industry, which forms the conditions for innovative development with the help of cross-industry interactions, is emphasized. It has been established that the processing industry is responsible for capital formation of all types of economic activity. In accordance with KVED-2010, the types of economic activity in the processing industry of Ukraine were analyzed according to the following criteria: the contribution of the processing industry to the growth of macroeconomic indicators, the innovativeness of the industry, the multiplier effect of the industry on the economy, competitive advantages of products of the processing industry on the foreign market. The priority branches of the processing industry, which act as drivers of innovative development of the economy of Ukraine, have been determined.

Key words: industry, processing industry, types of economic activity, driver industries, innovative development.